SERV
sterk door overleg

Mevrouw Hilde CREVITS
Viceminister-president van de Vlaamse Regering en
Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw
Consciencegebouw
Koning Albert II laan 15
1210 Sint-Joost-ten-Node

contactpersoon	**ons kenmerk**	**Brussel**
Sandra Hellings shellings@serv.be	SERV_BR_20191028_Werkbaarheidscheques_verlenging	28 oktober 2019

Werkbaarheidscheques

Mevrouw de viceminister-president

Vorige legislatuur sloten de Vlaamse sociale partners binnen de SERV het bipartite akkoord *Actieplan werkbaar werk. Samen een versnelling hoger voor werkbaar werk* (SERV, 6 november 2017). Dit akkoord mondde uit in een akkoord waarbij de Vlaamse Regering, ACV, ACLVB, Voka, Unizo, Boerenbond en Verso afspraken maakten om de werkbaarheid te verhogen (14 december 2018).

De Vlaamse Regering lanceerde in mei 2019 het instrument ‘de werkbaarheidscheque’ voor een periode van drie jaar. Alle ondernemingen uit de profitsector die aan de criteria voldoen, kunnen maximaal drie keer beroep doen op deze cheque, dit tot het plafond van 10.000 EUR per organisatie is bereikt. Via deze cheque kunnen bedrijven een scan aankopen en de werkbaarheid in hun onderneming zelf in kaart brengen of begeleiding inkopen voor het uitvoeren van een werkbaarheidsscan, voor het opstellen van een werkbaarheidsplan of/en voor het monitoren van de veranderingen op het vlak van werkbaar werk. Bovendien kunnen kmo’s van wie het KMO-portefeuilleplafond werd bereikt, tijdelijk een verhoging van maximum van 5.000 euro krijgen voor acties rond werkbaar werk.

De sociale partners stellen vast dat werd beslist om de oproep tot en met 6 december 2019 open te stellen, dus slechts gedurende ongeveer zeven maanden en niet gedurende drie jaar zoals initieel werd afgesproken en gecommuniceerd naar de bedrijven. Bovendien werd het instrument gelanceerd in mei, vlak voor de vakantie. Daardoor ging de opgebouwde aandacht al onmiddellijk verloren. We weten ook uit ervaring dat het even tijd vraagt vooraleer een nieuw beleidsinstrument zijn weg vindt naar alle betrokken actoren. Een periode van drie jaar is dan ook essentieel om de werkbaarheidscheque breed ingang te doen vinden bij de bedrijven.

Een periode van zeven maanden, vakantie inbegrepen, is dus erg kort om een substantieel aantal bedrijven te bereiken, zo blijkt ook uit de meest recente cijfers. Tot nog toe hebben slechts 43 bedrijven een aanvraag voor een werkbaarheidscheque ingediend (Departement WSE, cijfer op 21 oktober 2019). Bovendien is de huidige periode ook te kort om meerdere aanvragen te kunnen indienen en dus verder te gaan dan enkel het uitvoeren van een meting of scan. Verdere stappen zoals het opstellen van een werkbaarheidsplan of het monitoren en opvolgen van de veranderingen op het vlak van werkbaar werk, komen hiermee in het gedrang. Ook vroegen slechts 3 bedrijven een verhoging van de KMO-portefeuilleplafond aan, wellicht mede doordat binnen deze korte tijdsspanne hun portefeuilleplafond nog niet werd bereikt. Tegelijkertijd stellen we vast dat het departement WSE de laatste weken nagenoeg dagelijks één of meerdere aanvragen voor een werkbaarheidscheque ontvangt. Dit is een teken dat de bekendheid van het instrument begint toe te nemen.

Want bedrijven hebben wel degelijk behoefte aan ondersteuning op het vlak van werkbaar werk, zo bleek uit de infosessie werkbaarheidscheque voor sectoren, georganiseerd door het departement WSE. Het thema leeft: zorgen voor aantrekkelijke loopbanen en meer werkbaar werk is cruciaal om werknemers langer aan het werk te houden, zeker in tijden van arbeidsmarktkrapte. Maar door de korte looptijd van de maatregel 'werkbaarheidscheque' en de onduidelijkheid of de maatregel tijdelijk is of 3 jaar blijft bestaan, hebben de sectoren niet voldoende tijd gehad om de cheque ten volle te promoten bij hun bedrijven.

De SERV pleit dan ook voor een snelle verlenging van het instrument, om meer ondernemingen te bereiken én om er voor te zorgen dat de trajecten rond werkbaar werk die de afgelopen maanden in gang werden gezet ook worden gecontinueerd. Financiële ondersteuning via een tweede of derde cheque, zoals initieel afgesproken, is hierbij een hefboom. Het is belangrijk dat hierover snel duidelijkheid komt en over wordt gecommuniceerd aan de ondernemingen.

In het akkoord *Iedereen aan boord* vragen de sociale partners om de tijdelijke maatregelen, zoals de werkbaarheidscheques, te evalueren en waar nodig bij te sturen, dit om te waarborgen dat er ook effectief een versnelling hoger wordt geschakeld op het vlak van werkbaar werk. Indien het instrument wordt verlengd, stelt de SERV dan ook vier concrete aanpassingen voor, dit op basis van feedback van sectoren/ondernemingen en rekening houdend met eerdere afspraken.

1. De werkbaarheidscheque ook openstellen voor het uitrollen van acties. Al in het bipartite akkoord *Actieplan Werkbaar werk* pleitten de sociale partners voor een financiële tegemoetkoming voor acties (onder de vorm van een werkbaarheidsfonds). Deze acties moeten aan volgende voorwaarde voldoen: de acties moeten worden geformuleerd en uitgerold in navolging van het resultaat van een eerder uitgevoerde scan en dienen te worden besproken op het sociaal overleg in de onderneming of organisatie.
2. De werkbaarheidscheque ook mogelijk maken voor de ondernemingen uit de social profit, conform het bipartite akkoord *Actieplan Werkbaar werk* en het akkoord *Actieplan Werkbaar werk* met de Vlaamse Regering. Actie 14 inzake de werkbaarheidscheques stelt: "*De cheque willen we beschikbaar maken voor alle ondernemingen (zowel voor grote ondernemingen als voor KMO's, ongeacht de sector waarin zij werkzaam zijn) en werkt volgens het principe van cofinanciering."(*december 2018).
3. Onderzoeken hoe de werkbaarheidscheque aanvullend en versterkend kan worden ingezet in het kader van de verplichte bevraging rond psychosociale risico's.

4. Het systeem van private cofinanciering behouden maar de verhouding steunpercentage en private cofinanciering niet aanpassen na verloop van tijd, dit met oog op eenvoud en transparantie.

We hopen dat u dit advies ter harte zal nemen en zijn graag bereid tot nadere toelichting indien u dit wenst.

Hoogachtend

Pieter Kerremans	Caroline Copers
administrateur-generaal	voorzitter